

Deel af Communerne, som det foreliggende Lovforslag omhandler, ogsaa nu beriggennem faae den dem tilfagte selvstændige Styrelse, og at vi saameget mindre bør undlade nu at give dem den, som Landcommunerne have faaet en Communallov, der omtrent svarer til, hvad Grundloven har lovet dem. Jeg skal iøvrigt i det Hele taget henholde mig til min skriftlige Motivering og kun dvæle noget nærmere ved det enkelte Punkt, som allerede er blevet udførligt omtalt af den ærede Ordfører, nemlig den af mig foreslaaede Deling af Kjøbstæderne i større og mindre. Jeg har foreslaaet denne Deling, for det Første for at imødekomme deres Anskuelse her i Thinget, der ere imod at give Kjøbstadscommunerne den fulde, selvstændige Styrelse, Retten til selv at vælge deres Formand, uden hvilken Ret jeg ikke kan indrømme, at Kjøbstadscommunerne have faaet den selvstændige Styrelse, der tilkommer dem. Det er nemlig blevet udtalt her i Thinget, at man nærmest maatte sammenligne Kjøbstæderne med Amtcommunerne, og at Amtcommunerne havde en sødt Formand, nemlig Amtmanden. Men hvis en saadan Sammenligning skal gjælde, saa mener jeg, at den dog kun kan gjælde for de største Kjøbstæders Vedkommende, thi kun i disse ere Forholdene saa store og Anliggenderne saa betydelige, at de kunne taale en Sammenligning med Amtcommunerens Forhold og Anliggender. Ved at foretage den omhandlede Deling — og en saadan er jo forøvrigt flere Gange bleven antydet her i Salen, idet det allerede tidligere oftere er blevet udtalt her, at det var vanskeligt at træffe Bestemmelser, som passede saavel for de større som for de mindre Byer. —, har jeg altsaa troet lettere at kunne vinde Indgang her for mit Hovedforslag. Jeg har ved Delingen sat Grændsen til 5000 Indvaanere, men der kan jo vel være Tvivl om, hvorvidt denne Grændse just er den rigtige, og det er derfor et Punkt, i Henseende til hvilket jeg er meget redebøig til at gaae ind paa en Forandring. — Jeg har dernæst foreslaaet denne Deling, fordi jeg meente derved ogsaa at imødekomme den høitærede Minister. Naar han nemlig er imod, at Kjøbstæderne selv vælge deres Formænd, er imod det, efterat han har forelagt og under-

skrevet Landcommunalloven, hvori denne Ret er tillagt Byerne, saa maa Marsagen dertil vel være den, at det forekommer ham, at Kjøbstædernes Anliggender ere for vigtige, til at Regeringen tør overlade Valget af Formændene for Byerne til Borgerne selv. Men her gjør da accurat det Samme sig gjældende, som jeg anførte før, at, hvis der virkelig er noget Berettiget i denne Betragtning, saa kan det dog i alt Fald kun være for de større Kjøbstæders Vedkommende. Jeg har altsaa troet, at jeg ogsaa viste en Imødekommen imod Regeringen, altsaa foretog Noget, der skulde være til Fordeel for min Hovedtanke, ved at dele Kjøbstæderne i to Dele. — Jeg har endelig foreslaaet denne Deling, fordi jeg troede derved at imødekomme Kjøbstæderne selv. Naar vi nemlig undersøge, hvorfra Ønstet om, at Borgerne selv maae vælge deres Formænd væsentligst hidrører, saa er det fra de mindre Kjøbstæder. Jeg vil i saa Henseende ikke alene vise hen til, at der er indkommet et Andragende berom til Udvalget fra Repræsentanterne for samtlige Kjøbstæder i 3die Landstingskreds, eller alene til, at samtlige bornholmske Kjøbstæder i en Forsamling af Repræsentanter for disse Byer have været enige om at ønske dette, men jeg tør ogsaa henvise til den Forhandling, som den ærede Ordfører selv paaberaabte sig af Delegerede fra de jydskke Kjøbstæder. See vi hen til den der stedsfundne Afstemning, ville vi finde, at det navnlig er Repræsentanter for de mindre Kjøbstæder, som have udtalt sig for Byernes Ret til selv at vælge deres Formænd. Den ærede Ordfører hittede, at Fleertallet af denne Forsamling, der var valgt af Byernes Repræsentanter, holdt stærkt paa, at Borgmesteren skulde være sødt Formand i Byraadet, men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at der blandt dette Fleertal var 11 Borgmestere, hvilket strax svækker dette Fleertal meget betydeligt; Mindretallet, som var temmelig stort, omtrent lige saa stort som Fleertallet, naar vi tage de 11 Borgmestere fra, bestod jo derhos dog ogsaa af Folk, som vare valgte af Repræsentanterne for Kjøbstæderne. Jeg troer altsaa, at jeg ogsaa har imødekommet Kjøbstæderne selv ved at foreslaae den omhandlede Deling, thi, naar det har mødt Modstand, at Borgmesteren skal